

UDK 81'246.2(497.113)
811.162.4'246.2(497.113)
811.163.41'246.2(497.113)
DOI 10.18485/primling.2015.16.9

Anna Makišová
Filozofická fakulta, Nový Sad
Oddelenie slovakistiky

SPISOVNÁ SLOVENČINA V BILINGVÁLNOM PROSTREDÍ

Abstraktné: Predmetom výskumu sú prejavy vojvodinských Slovákov (písané a hovorené). Slovenčina vo vojvodinskom prostredí sa dennodenne dostáva do kontaktu so srbčinou, čo značne vplýva na vyjadrovanie. Zvlášť je to výrazné u používateľov mladšej populácie, hlavne keď ide o súčasné trendy, nové pomenovania, ktoré sa preberajú zo srbčiny. Kontakt vojvodinskej slovenčiny so srbčinou je prirodzený a nevyhnutný. Vojvodinskí Slováci ovládajú oba jazykové systémy (slovenčinu a srbčinu) dostatočne pre každodenné používanie.

Žijeme v bilingválnom prostredí, na dorozumievanie okrem slovenčiny používame aj srbčinu, ktorá ovplyvňuje naše vyjadrovanie. Pod vplyvom srbského jazyka použité lexémy často nadobúdajú inú podobu, nespisovnú a paralelne nastáva posun aj v sémantike (pridať – odovzdať; vypraviť – opraviť; Slováčka – Slovenka; nastaviť – pokračovať a pod.).

Kľúčové slová: Slovenský jazyk, srbský jazyk, bilingvизmus, sémantika.

Predmetom nášho výskumu sú písané a hovorené prejavy vojvodinských Slovákov. Žijeme v bilingválnom prostredí, na dorozumievanie okrem slovenčiny používame aj srbčinu, ktorá ovplyvňuje naše vyjadrovanie. Pod vplyvom srbského jazyka použité lexémy často nadobúdajú inú podobu, nespisovnú a paralelne nastáva posun aj v sémantike. Slovenčina vo vojvodinskom prostredí sa dennodenne dostáva do kontaktu so srbčinou, čo značne vplýva na vyjadrovanie. Zvlášť je to výrazné u používateľov mladšej populácie, hlavne keď ide o súčasné trendy, nové pomenovania, ktoré sa veľmi často preberajú zo srbčiny. Kontakt vojvodinskej slovenčiny so srbčinou je prirodzený a nevyhnutný. Výsledkom takéhoto kontaktu je slovensko-srbský bilingvизmus. Vojvodinskí Slováci ovládajú oba jazykové systémy (slovenčinu a srbčinu) dostatočne pre každodenné dorozumievanie. Profesorka Myjavcová píše, že pre spisovnú slovenčinu vo Vojvodine platí tá istá spisovná norma a tie isté kodifikačné pravidlá ako v spisovnej slovenčine na Slovensku (Myjavcová, 2006) aj keď často niektorí jazykovedci na Slovensku hovoria, že je to iná slovenčina. K takémuto tvrdeniu sa v žiadnom prípade neprikláňame, je to spisovná slovenčina, ktorá je organickou súčasťou spisovnej slovenčiny na Slovensku, len je to jazyk, ktorý žije a uplatňuje sa v iných podmienkach, v kontakte so srbčinou. V každom ohľade a za každých podmienok opierame sa o kodifikačné príručky, ktoré platia na Slovensku. „Bilingvista totiž pri spomínanej komunikácii nie je schopný spoľahlivo

rozhraničť svoje dva jazyky, takže sa v podstate stáva sprostredkovateľom prenášania prvkov srbského jazyka do svojho materinského jazyka“. (Myjavcová: 2015, 11) V takýchto situáciách každého hovoriaceho do prejavu sa dostávajú rozličné srbské slová, niekedy sú to slová prispôsobené zákonitostiam slovenského jazyka, kalky, a na ten spôsob sa narúša spisovná podoba jazyka. Môžeme konštatovať, že vplyvy tohto druhu sú častejšie v hovorenej podobe slovenčiny než v písanej podobe, lebo hovorená podoba vzniká spontánne, pričom subjektívne činitele majú silnejší vplyv. Hovoriaci, používateľ jazyka, dokonca nemá možnosť nahliadnuť do ktorejkoľvek príručky, aby si tak overil, či dané slovo správne alebo nesprávne použil v danej situácii. Srbský jazyk má u nás povahu dominantného jazyka. Myslíme tu najmä na prostriedky hromadného informovania tlač, rozhlas, televíziu, pričom príslušníci slovenského jazykového spoločenstva sú vo väčšine pasívnymi účastníkmi. Pre nich srbský, kontaktný jazyk nie je žiadnou záťažou, ale môžeme povedať, že aj to ovplyvňuje ich jazyk, keďže dennodenne sa k nim dostávajú informácie po srbsky. Vojvodinskí Slováci sa tak priamo prepínajú z jedného jazyka na druhý. Treba pripomenúť, že národnostné menšiny v Republike Srbsko majú právo používať svoj jazyk a písmo v oblasti vzdelávania, v prostriedkoch verejného informovania, v administratívno-právnej oblasti, v oblasti náboženstva a pod. Všetky spomenuté oblasti sú regulované rôznymi právnymi predpismi. Ústavou Republiky Srbsko je regulované, že úradným jazykom je srbčina, písmo cyrilika. Zákonom sa upravuje úradné používanie iných jazykov. Príslušníci národnostných menšín majú právo na používanie vlastného jazyka a písma, a to najmä v tých oblastiach, kde tvoria väčšinu. V takých oblastiach sa uplatňuje právo na vyučovanie v svojom rodnom jazyku, právo používať jazyk menšiny v úradnom styku v miestnych orgánoch samosprávy a právo na používanie materinského jazyka aj v iných sférach verejného života. Preto je žiaduce, aby vo svojom vyjadrovaní, najmä keď ide o verejné prejavy, dodržiavali normy spisovnej slovenčiny a tak vplyv srbského jazyka bude minimálny.

Lexémy a spojenia, ktoré sme zaznamenali zaradili sme ich ku kalkom. Kalky vznikajú pri kontakte s iným jazykom, keď sú používatelia jazyka dlhšie vystavení vplyvu iného jazyka. V takých podmienkach používania jazyka väčšinový jazyk, v našom prípade srbský jazyk, vplýva na jazyk, vyjadrovanie príslušníkov menšinového jazykového spoločenstva, konkrétne vojvodinských Slovákov. Tak potom slová, konštrukcie z dominantného jazyka sa prenášajú do menšinového jazyka. Ďalej prevzaté prvky sa prispôsobujú, adaptujú v prebranom, konkrétne menšinovom, slovenskom jazyku. Prebrané prvky v jazyku sa adaptujú prevažne na fonetickej a morfolologickej rovine. Ide o kopírovanie štruktúry srbského slova. Zvyčajne k srbskému slovu, t.j. časti slova dosadí sa slovenská predpona, prípona alebo buď koreň. V niektorých prípadoch srbské slovo nadobudne dĺžku, resp. mäkkosť. Alebo môže sa aj viacslóvné pomenovania nahradiť slovenskými slovami.

Veľmi často u našich žiakov, študentov počujeme spojenie *seminárnu prácu pridáme, dokedy máme pridať seminárnu prácu*, dokonca už aj u študentov, ktorí končia štúdiá *pridať diplomovú prácu* a podobne. Lexéma *pridať* do vyjadrovania vojvodinských Slovákov sa dostala pod vplyvom srbčiny, ide o kalk, doslovný preklad zo srbčiny *predati seminarški rad, predati diplomski rad*. K srbskému slovesu hovoriaci dosadil slovenskú predponu *pri-*. V tomto kontexte treba upozorniť a uviesť, že sloveso *pridať* a zvrtná podoba *pridať sa*, sa vyskytuje aj v spisovnej slovenčine, ale význam slovesa je celkom

odlišný a nepoužívame v spojení pridať seminárnu prácu. Keď ide o nezvratnú podobu sloveso pridať podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka má dva významy (KSSJ: 349): 1. dodať k pôvodnému stavu, množstvu *pridať do polievky soľ* a pod. A druhý význam zväčšiť, zvýšiť, rozmnožiť *pridať plyn* a zvrtné sloveso pridať sa vo význame pripojiť sa alebo stať sa prívržencom niekoho, napr. *pridať sa k návrhu*. Ani jeden z uvedených významov nemôžeme použiť v uvedenom kontexte. Ak použijeme v spomenutom kontexte sloveso pridať, sémantika sa mení. V uvedenej vete sa žiada použiť sloveso odovzdať: odovzdať seminárnu prácu, diplomovú prácu a pod.

V spojení *prepustila som povedať* nastal posun vo význame slovesa prepustiť. Lebo, sloveso je použité pod vplyvom srbského jazyka. Aj v spisovnej slovenčine sa vyskytuje sloveso prepustiť, ale s odlišným významom ako v srbčine. Hovoriaci chcel povedať, že niečo vynechal, zabudol povedať. V spisovnej slovenčine sloveso prepustiť má šesť významov (KSSJ: 342): pustiť na slobodu, zbaviť povinností, dovoliť odísť, umožniť preniknutie niečoho, povoliť realizáciu a zriecť sa v niečí prospech. Ani jeden význam nie je adekvátny s našim hore uvedeným dokladom. Ako aj v predchádzajúcom doklade ku srbskému slovesu je pridaná slovenská predpona pre-. Správne spojenie znie: *zabudla som povedať*.

Kalkovaním často vzniká slovo, ktoré v slovenčine nie je známe, ale i slovo, ktoré je formálne slovenské, ale má iný význam, než je význam kalkovaného srbského slova a daný význam sa v slovenčine vyjadruje iným slovom.

K tejto skupine slov zaradíme aj spojenie: *nemáme tlačiarňičku vo farbe*. Ide o doslovný preklad srbského spojenia: *šampač u boji*. Keďže vo väčšine prípadov srbskú predložku u prekladáme do slovenčiny v, resp. vokalizovanú podobu vo keď si to spojenie slov vyžaduje, tak aj v spojení *u boji* podávateľ informácie preložil vo farbe. V spisovnej slovenčine sa vlastnosť podstatného mena vyjadrujeme prídavným menom, na syntaktickej rovine ide o prívlastok. A pozícia zhodného prívlastku je pred podstatným menom. Tak uvedené spojenie v spisovnej slovenčine znie *farebná tlačiareň*, podobne ako *makový koláč*, *čokoládová torta*, *novosadský autobus* a pod. Ešte k tomuto spojeniu treba pripomenúť, že nepoužívame deminutívne podstatné meno tlačiarňička, ale tlačiareň, aj keď pomenúvame malý prístroj, na rozdiel od veľkých tlačiarenských strojov.

Vo vete: *Na účely konferencie sme odvojili peniaze*. srbské sloveso odvojiti je začlenené do slovenského kontextu. Spomenuté sloveso sa často vyskytuje v prejavoch realizovaných po slovensky. Rovnako ako aj v predchádzajúcich dokladoch srbské sloveso odvojiti je zakomponované do slovenského kontextu. Sloveso sa adaptovalo na fonetickej a morfológickej rovine. Ide o nenáležitú spojenie a namiesto slovesa odvojiti treba vo vete použiť sloveso vyčleniť.

Nn *mieňa učiteľku, ktorá je na materskej dovolenke*. Sloveso mieňať je prebrané zo srbského jazyka, v slovnej zásobe spisovnej slovenčiny sa nevyskytuje. Ide o kalk. Bežne v prejavoch vojvodinských Slovákov sa veľmi často vyskytuje, aj u mladšej, aj u staršej generácie. V srbčine máme sloveso menjati, ktoré má 6 významov a v prejavoch vojvodinských Slovákov sa adaptovalo na fonetickej rovine. Ekvivalentné slovenské slovo v spomenutej konštrukcii bude: zastupovať – nahradiť v práci, v činnosti: zastupuje učiteľku, ktorá je na materskej dovolenke.

Vo vete *Svesnií sme, že vo vyjadrovaní používame nárečie*; lexéma *svesnií* je kalk srbskej lexémy *svestan*. Prispôsobovanie nastalo na fonetickej rovine zmäkčovanie a dl-

ženie samohlásky. Spomenuté prídavné meno sa nevyskytuje v spisovnej slovenčine a mali by sme ho vystriedať spisovnou podobou: vedomí sme, uvedomujeme si, že vo vyjadrovaní používame nárečie.

Pod vplyvom srbského jazyka je použité aj podstatné meno *chala*: športová chala. Podávateľ informácie v slovenskom kontexte použil srbskú lexému. Existuje aj v slovenčine podobné podstatné meno, len namiesto fonémy *ch* sa používa fonéma *h*: hala, teda športová hala.

Ďalej sme si všimli, že pre príslušníčku slovenského národa na našich priestoroch veľmi často sa používa lexéma *Slováčka*. Tvorenie môžeme porovnať s tvorením prechýlených podôb z mužských podstatných mien, ktoré sa končia na spoluhlásku *-k*: *jedinák*, *prvák*, *žiak*. Prechýlená podoba z uvedených podstatných mien bude *jedináčka*, *prváčka*, *žiačka* a podľa analógie aj tvar *Slováčka*. Tvar *Slováčka* nenájdeme ani v jednom slovníku slovenského jazyka, spisovný tvar je *Slovenka* rovnako ako aj *Srbka*, *Nemka*, *Čiernohorka* a pod.

Lexémy, ktoré sme hore uviedli, sa v slovenských vetách adaptovali, prispôbili systému slovenského jazyka. Adaptovali sa prevažne na fonetickej a morfolologickej rovine. Keďže v konkrétnom prípade ide o kontakt dvoch blízko príbuzných jazykov, ich fonetický a morfológický systém sa nie veľmi líšia, takže adaptácia srbských slov ako na fonetickej, tak aj na morfológickej rovine prebieha každodenne.

V našej vojvodinskej slovenčine sú aj také slová, ktoré sú aj v spisovnej slovenčine na Slovensku, ale sa používajú na označenie inej reality alebo v inom kontexte ako u nás. Všimli sme si lexému *vychovávateľka*. V srbsčine sa bežne používa *vaspitačica*, dokonca v Rečniku srpskog jezika (Novi Sad: 2007, 131) sú zaradené párne lexémy *vaspitač* - *vaspitačica*. V slovenčine je frekventovaná lexéma *vychovávateľka*, utvorená podľa srbského modelu, lebo spomenuté povolanie si najčastejšie volili a volia osoby ženského pohlavia. V súvislosti s feminatívom *vychovávateľka* treba doložiť, že pre spomenuté povolanie na Slovensku sa bežne používa spojenie *učiteľka materskej školy*. *Vychovávateľia* sú skôr zastúpení v domovoch (*žiacky domov*, *domov mládeže* a pod.). Podobne aj keď ide o pomenovanie *obec* v inom kontexte sa používa u nás, vo Vojvodine, a v inom kontexte na Slovensku. Sú aj také pomenovania, ktoré boli vo vojvodinskej slovenčine utvorené, lebo si to vyžiadalo naše spoločensko-politické zriadenie: *obecné zhromaždenie*, *autonómna pokrajina*, *miestne spoločenstvo* a pod.

Naši žiaci na základných školách (a nielen žiaci) používajú spojenie *žiačka knižočka*. O čo tu ide? V konkrétnom spojení ide o doslovný preklad zo srbsčiny: *đačka knjžica*. V slovenčine zdrobnené podstatné meno ku slovu *kníha* je *knížka*. Náležité spojenie bude *žiačka knížka*. Zdrobnené podstatné meno *knižočka* je označené v KSSJ ako expresívne. Do tejto skupiny slov a slovných spojení môžeme zaradiť aj spojenie *predškolská ustanovizeň*. Treba pripomenúť, že na Slovensku na označenie ustanovizne, ktorú navštevujú deti vo veku jeden až šesť rokov, používajú pomenovanie *materská škola*. U nás, vo vojvodinskom prostredí, na označenie rovnakej inštitúcie sa bežne používa spojenie *predškolská ustanovizeň*. Uvedené pomenovanie zvykneme veľmi často vystriedať aj lexémou *škôlka*. V KSSJ lexéma *škôlka* je označená ako hovorové slovo. Ak si všimneme správy zverejnené v elektronickej forme, aj tam sa môžeme presvedčiť o uvedenom tvrdení. Všetky správy zo Slovenska uvádzajú spojenie *materská škola*, kým v správach z Vojvodiny je zastúpené spojenie *predškolská ustanovizeň*. Môžeme to vyvodiť na základe

srbského jazyka predškolska ustanova → predškolská ustanovizeň. rozdiel v používaní pomenovaní na relácii Slovensko – Vojvodina zaznamenali sme aj keď ide o preukaz každého jednotlivca hociktorého štátu. Na Slovensku sa používa spojenie *občiansky preukaz*, kým u nás, vo vojvodinskej slovenčine, je zaužívané spojenie *osobný preukaz*. Svojho času aj osobné preukazy boli dvojjazykové, možno spomenutá prax bude znovu aktuálna, na prvej strane preukazu po slovensky bolo napísané: *osobný preukaz*. Uvedieme ešte jednu lexému, ktorú sme zaznamenali v novosadskom rozhlase, ktorý vysiela po slovensky, ale aj v týždenníku Hlas ľudu (č.11: 15): *stretnutie vidieckych žien*. To, čo bolo pre nás takou zvláštnosťou, je prídavné meno vidieckych. Nemôžeme povedať, že lexéma nie je použitá v duchu slovenčiny, ba naopak, ide o adekvátnu lexému, len to čo bolo pre nás nezvyčajné, že v našom prostredí sa bežne nepoužíva podstatné meno vidiek, zaužívané je dedina. Ide o to, že k našim reáliám zvykneme používať naše pomenovania, aby sme naplno vystihli náš spôsob života.

Kďže máme možnosť sledovať televíziu Markíza, prednedávnom sme si všimli aj rozdiely, keď ide o používanie predložky v a na: v *Kosove* a *na Kosove*. V slovenskom vysielaní sme zaznamenali spojenie *Ty si v Kosove nebola*, kým vo vojvodinskej slovenčine sa bežne používa predložka na: na *Kosove*, rovnako, ako aj v srbčine. O zastúpení predložiek v a na písal Ján Horecký. Ide hlavne o zastúpenie nižšia poloha, vyššia poloha, aj z hľadiska terénu, či je niečo južne alebo severne. Ak sa niečo deje vnútri, ak ide o uzavretý priestor, umiestnenie v tom priestore sa vyjadruje predložkou v (v Turci, v Gemi, v Šariši). Vo vojvodinskom prostredí sa bežne používa v tomto kontexte predložka na. Uvedieme doklady, ktoré nám potvrdzujú, že sa vo vojvodinskom prostredí používa predložka na: *Situácia so záplavami na Kosove nie je alarmujúca*. (www.rtv.rs 8.1.2016); *Lajčák o voľbách na Kosove* (www.rtv.rs 15.11.2013); *Inštitúcie na Kosove v spolupráci s medzinárodnými organizáciami by sa mali poučiť zo situácie v prvom kole lokálnych volieb na Kosove*. (www.rtv.rs 15.11.2013). Pokúsime sa odpovedať na otázku: Ktorá predložka je náležitá, v alebo na? Používajú možno vojvodinskí Slováci predložku na pod vplyvom srbčiny? Na základe lokalizácie vnútri niečoho je použitá predložka v vo vete: *V Kosove si nebola*. Vyjadruje miesto, vnútri toho štátneho útvaru sa niečo deje. Uvedieme aj ďalšie doklady, ktoré sú prístupné v elektronických médiách (sú to doklady z médií zo Slovenska). *Ľudia sa v Kosove neusmievajú. Kontrast kosovských ciest vyhrocujú obrnené vozidlá Eulex (špeciálna misia EÚ v Kosove) a KFOR*. (www.hiking.sk 13.01.2014) *Srbsko chce usporiadať voľby v Kosove. Rusi poslali pre Srbov v Kosove pomoc*. (www.spravy.pravda.sk 2.04.2008) Z dokladov vyplýva, že na Slovensku sa používa predložka v a vo vojvodinskom prostredí príslušníci slovenského jazykového spoločenstva používajú predložku na s podstatným menom Kosovo v lokáli na označenie miesta. Rovnako tak použijeme predložku v aj vo vetách: *V Srbsku žijú Slováci. Nespomieniem si, kedy som bola poslednýkrát v Chorvátsku. Minulý rok som bola v Sarajeve. Vo Vojvodine je úrodná pôda. V Novom Sade žijú Slováci*. Uviedli sme doklady, v ktorých je použitá predložka v v spojení s názvami krajín, územných celkov, miest. Teda, aj vo vete: *Ty si v Kosove nebola*, ide o rovnaké vyjadrenie. Teraz si tu môžeme položiť otázku, prečo potom používame predložku na napr. vo vete: *Minulý týždeň som bola na Slovensku*. Tu rovnako tak ide o krajinu, v ktorej som bola. V konkrétnej vete nepoužijeme predložku v. Horecký v štúdií píše, že keď ide o používanie predložiek na a v dôležitý je aj vzťah centrum – periféria, či sa niečo nachádza vyššie alebo nižšie, severne alebo južne, napr.

na *Starej Turej*, na *Myjave*, na *Orave*, na *Kysuciach*, na *Záhori*, ale oproti tomu bude v *Turci*, v *Gemeri*, v *Honte*. Ak si bližšie pozrieme mapu Slovenska, hneď nám uvedená konštatácia bude jasnejšia. Oblasti Slovenska, ktoré sú geograficky uložené severnejšie, pri označovaní lokality použijeme predložku na: *na Spiši*, *na Myjave*, *na Kysuciach*, *na Záhori a pod*. A oblasti, ktoré sú teritoriálne umiestnené južnejšie, na označenie a vyjadrenie miesta budeme používať predložkou v: v *Gemeri*, v *Honte*, v *Novohrade*, v *Podunajsku* a pod. Podľa uvedeného výkladu vyplýva aj naša odpoveď na otázku: máme použiť spojenie v Kosove alebo na Kosove? Z hľadiska Slovákov žijúcich na Slovensku predložka v je náležite použitá. Ide o označenie miesta, pád lokál a z hľadiska teritoriálneho ide o územie, ktoré sa vyskytuje južnejšie, teda predložka v. Rovnako použijeme predložku v aj keď ide o spojenia v Macedónsku, v Grécku a pod. Keď ide o používanie predložky na u vojvodinských Slovákov, tu môžeme konštatovať, že ide o interferenciu (Ty si na Kosove nebola). Lebo podľa hore uvedeného, ide o označenie miesta, ktoré sa nachádza južne, teda správne bude predložka v: v Kosove. Dokonca aj keď ide o vyjadrenie miesta na osi sever – juh, aj keď ide o vojvodinského používateľa, žiada sa predložka v: ide o umiestnenie v južnej časti, v Kosove.

Ktorú predložku používať, keď ide o vyjadrenie miesta, lokalizovanie miesta a pohoria. Poznáme z praxe spojenia: bola som v Tatrách, v Alpách, ale ktorú predložku použijeme v spojení: bola som na Zlatibore, na Kopaoniku alebo v Zlatibore, v Kopaoniku? Z praxe bežne nám je známe, že vojvodinskí Slováci v tomto kontexte používajú predložku na. Rovnako tak ako čo sú Alpy a Tatry, aj Zlatibor, Kopaonik pomenúvajú pohoria. Môžeme si položiť otázku, máme používať bola som v Zlatibore, v Kopaoniku? Uvedieme niekoľko dokladov z elektronických médií zo Slovenska: má kontakty v Srbsku na trénerov, ktorí robia kemp v Zlatibore; Kemp v Zlatibore privítal po roku opäť hráčov Karlovky; (www.mbkkarlovka.sk) „...hry priateľstva“ v Zlatibore, Srbsku. (www.consulatme.sk) a doklady z elektronických médií zo Srbska: Naša organizácia sa zúčastnila na Zlatibore podpísania dohód...(www.aerd.org.rs) Na Zlatibore veda a prax spoločne (www.hl.rs). Možno konštatovať, že predložka na vo vojvodinskom prostredí sa používa pod vplyvom srbského jazyka. Keď ide o Frušskú horu, tak tu bežne používame spojenie: bola som vo Fruškej hore.

Na zachovanie a udržanie slovenského jazyka v bilingválnom prostredí dôležité je už od začiatkov výchovy, od materskej školy, deťom vštepovať lásku k spisovnému jazyku. Ale vždy musíme mať na zreteli, aký je ten náš prejav, to naše vyjadrovanie. Každý jednotlivец musí prihliadať, aby vo svojom vyjadrovaní nepoužíval srbské alebo „zdanlivo slovenské slová“, lebo dieťa si veľmi všíma a vpija každé slovo svojej učiteľky. A potom samozrejme pokračovať na úrovni základnej školy. Neustále sa zdokonaľovať, aj keď už nie sme školopovinní, mať pozitívny vzťah ku svojmu materinskmu jazyku. Každý hovoriaci by sa mal usilovať, aby svoj jazykový prejav povzdvihol na vyššiu úroveň. Neustále sa zdokonaľovať a nebyť lahostajným. Mienime, že je veľmi dôležité aby každý príslušník slovenského jazykového spoločenstva mal pozitívny vzťah k slovenčine a vtedy nebude mať lahostajný postoj ku svojmu jazyku, ale bude sa snažiť, aby úroveň jeho prejavov bola na čoraz vyššej úrovni. Samozrejme, aj jazyková politika štátu musí byť pozitívna k nášmu materinskému jazyku.

Literatúra

Hlas ľudu, r. 73, č. 11, 12.3.2016

Horecký, J. (1998). Konkurencia predložiek v a na. *Kultúra slova*, 32, 193–197.

Krátky slovník slovenského jazyka (1987). Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV.

Myjavcová, M. (2006). *State o našej slovenčine*. Báčsky Petrovec: Kultúra.

Myjavcová, M. (2015). *O slovensko-srbskom bilingvizme vo Vojvodine*. Báčsky Petrovec: Slovenské vydavateľské centrum.

Rečník srpskoga jezika (2007). Novi Sad: Matica srpska.

Zdroj:

www.aerd.org.rs

www.hiking.sk

www.hl.rs

www.mbkkarlovka.sk

www.rtv.rs

www.spravy.pravda.sk

Anna Makišová

LITERARY SLOVAK LANGUAGE IN BILINGUAL ENVIRONMENT

Summary: The topic of research presented in this paper is the discourse of Vojvodinian Slovaks (both written and spoken). We live in a bilingual setting so, when communicating, we use Serbian besides Slovak, which influences the way we express ourselves. Under the influence of the Serbian language the lexemes used in speech and writing often have a different, non-literary form, which results in a parallel semantic shift.

Key Words: Slovak language, Serbian language, bilingualism, semantics.